
AVLSNYTT

AVLSNYTT utgits av Norsvin SA

| April 2020

*Vi ønsker alle en
god påske*

Korona-beredskap i Avlsavdelingen

Pandemien minner oss på hva som er kritiske funksjoner i Norsvins avlsavdeling. Her er litt om våre utfordringer ved eventuelle unormale store sykefravær ved Delta rånetest og i forbindelse med genotyping av seleksjonskandidater.

Rånetesten er grunnlaget for en betydelig del av den avlsmessige framgangen. Det er derfor av avgjørende betydning at den går så nær normalt som mulig. Vi har økt beredskapen gjennom mulig økt bruk av de faste helge-/ringevikarene. Noen Norsvin-ansatte utenfor Delta har meldt seg til tjeneste som ringevakter. Det er til enhver tid Delta-ansatte som har helge/turnusfri. Dette er en ressurs som til en viss grad kan benyttes dersom annet reserve-mannskap ikke er tilgjengelig. Foreløpige siste skanse i driftsberedskapen på Delta er å la være å CT-scane rånene for et kortere tidsrom. Dette utgjør ca. en stilling. Delta har også transport av rånere. Her har vi et samarbeid med semin som vi tror er robust når det gjelder mulig sykefravær.

Genotyping ble innført som virkemiddel i avlsarbeidet i 2014. Prognosene den gang, og analyser gjort senere, viser at dette tiltaket økte den avlsmessige framgangen med 30-40 %. Derfor er denne virksomheten også kritisk for Norsvins avlsarbeid. Fram til nå har genotyping blitt foretatt på 2 laboratorier: i Skottland og på NMBU/Ås. Vi har valgt å genotype purker i Skottland og rånere i Ås. Årsaken til dette valget er at resultatene fra Ås foreligger noe raskere enn fra Skottland. Med raske resultater vil vi kunne bruke disse til å få økt sikkerhet på rånernes avlsverdier før inntak på Delta. Situasjonen nå er at våre fagfolk på Ås er berørt av stengningen av skoler slik at lab-kapasiteten der er en del begrenset. Vi har derfor besluttet, for en periode, å sende alle prøver til Skottland. Frakt av prøver til Skottland foregår imidlertid med fly, og er av den grunn sårbar for tiden.

Om frakten til Skottland skulle bli stoppet har vi en plan B som går ut på en redusert genotyping på Ås. Skulle en eventuell stopp til Skottland bli langvarig, vil vi se på mulighetene for en opptrapping i Ås.

Felttesten går tilnærmet normalt. Det gjennomføres unnggrismåling i alle foredlingsbesetningene som vi når uten å måtte bruke fly. I de egenrekrutterende formeringsbesetningene og i foredlingsbesetningene vi ikke får besøkt, veies purkene, spenekvaliteten sjekkes og dataene blir registrert i ToNo-app'en. Avlskonulentene er godt beskyttet mot både å spre smitte og bli smittet. Det er viktig at man er nøye med å bruke kirurgisk munnbind, støvmaske og hansker, i tillegg til at man er ekstra nøye med hygien. Besetningsbesøkene gjennomføres kun ved at man er i fjøset. Dere blir kontaktet av avlskonulenten i forkant av planlagt besøk. Dersom noen er i karantene eller av andre grunner ikke ønsker besøk, gjennomfører vi ingen unnggrismåling i besetningen.

Den unormale situasjonen har vist oss hva som bor i våre medarbeidere. De har vist en fantastisk fleksibel og løsningsorientert holdning. En stor takk til alle!

Det er en svært spesiell og krevende situasjon vi står midt oppe i nå og påskefeiringen blir kanskje ikke slik vi er vant til. Vi får likevel gjøre det beste ut av den og jeg ønsker alle en riktig god påske.

Erling Sehested
Avlssjef

Ny møteform – elektroniske møter via Teams

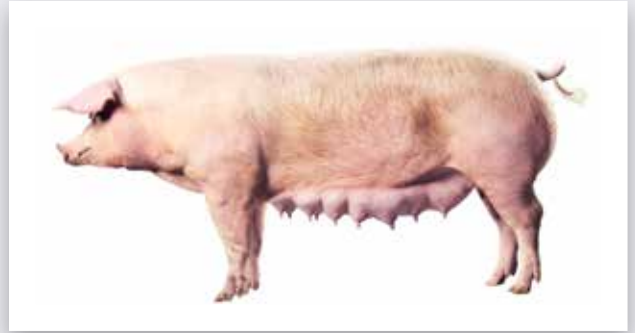
Hvert år arrangerer vi såkalte «ERFA-møter» med foredlingsbesetningene. Dette har vært fysiske møter hvor foredlingsbesetningene møtes i små grupper hvor hensikten er diskutere avlsarbeid og strategier på besetningsnivå. I år har temaet hovedsakelig vært BreedingWeb for at besetningene skal bli godt kjent med det nye verktøyet og ta det i bruk. Koronasituasjonen satte imidlertid en bråstopp for at vi kunne møtes fysisk. De ERFA-møtene som gjensto, ble i stedet arrangert elektronisk via Teams. Til tross for at enkelte hadde litt dårlige linjer, fungerte dette såpass godt at vi nå kan tenke oss korte, jevnlig møter med foredlingsbesetningene via Teams. Vi ser for oss månedlige møter hvor de foredlingsbesetningene, som har anledning, kan logge seg på og delta i et uformelt møte eller kanskje et webinar?

Vi planlegger vi å lage en tilsvarende løsning med å arrangerer elektroniske møter for formeringsbesetningene når formeringsbesetningene skal gå over til å bruke Breedingweb. Det kan også være aktuelt å bruke elektroniske møter og webinarer (online presentasjoner) for formeringsbesetningene i andre sammenheng. Hvis dere har ønsker om tema, så tar vi gjerne imot innspill fra dere.

BreedingWeb

Det forekommer at det er purker som står som aktive purker i Breedingweb, men som er meldt ut i Ingris. Dersom dere oppdager slike purker i Breedingweb, ta kontakt med Tove om dette.

Mattilsynets tilsynskampanje svin

Den varslede tilsynskampanjen i svinebesetninger fra Mattilsynet som skulle startet opp høsten 2020, er utsatt pga. koronasituasjonen. Det er ikke besluttet når den igangsettes. Dere kan lese mer om tilsynskampanjen her: mattilsynet.no

Genotyping av råner

En liten påminnelse: For at vi skal få genotypet de riktige rånene til riktig tid, er det ekstremt viktig at dere husker på følgende:

- Alle kull skal merkes så fort som mulig etter grising.
- Alle prøver (også purkeprøver!) skal sendes inn ukentlig (mandag/tirsdag) så lenge du har grising (det betyr at det aldri skal finnes øreprøver som er eldre enn sju dager i besetningen). Dere kan legge både purke- og råneprovne i samme konvolutt og bruk konvoluttene som er adressert direkte til Biobank på Hamar.
- Før sju dagers alder må informasjon om dødelighet og kjønn (råne/kastrat) være ajourført!
- Om det er råner dere mener ikke bør sendes til Delta (knurv eller annet), skal dere sette kjønn til kastrat innen 5 uker! Dette kan enten gjøres ved å endre kjønn til kastrat i Ingris eller nedgradere avlskoden for dyret fra AA til DD ved bruk av ToNo-applikasjonen (test TN_sce).

Bestilling av genotyping skjer hver mandag, og bare råner med avlskode AA og som er 7-21 dager gamle, blir bestilt. Hvis Biobanken mottar prøver for sent, blir ikke prøver bestilt (fordi vi da ikke når å få prøvesvarene i tide). Så fort råner har avlsverdi med egen genotype inkludert, blir de vurdert og evt. bestilt til Delta. Maksimal alder ved vurdering er i utgangspunktet 6 uker, dvs. at hvis genotypen av ulike årsaker ikke er ferdig, så vil rånene uansett bli vurdert på

dette tidspunktet. Oversikt over råner som skal sendes til Delta, finner dere i Breedingweb i rapporten «Bestilte råner til Delta» under fanen «Framføring».

På grunn av inntaksrutinene er kravet om maksimal tillatt vekt ved mottak fjernet! Vi ønsker altså å få inn alle bestilte råner, selv om de er større enn 40 kg. Men det er fortsatt viktig å tilstrebe, hvis mulig, at rånene er under 40 kg når de ankommer Delta! Hvilke råner som skal sendes, finner dere altså i Breedingweb, men ikke før ved seks ukers alder!

Avlsbesetningsoppgjørene

Etter en periode hvor foredlings- og formeringsoppgjørene har blitt oppdatert manuelt, er nå rutinene på plass igjen slik at beregningene gjøres automatisk hver natt og er oppgjørene er oppdatert daglig ca. kl. 10.00.

Defektregistrering

Vi minner om at alle tilfeller av defekter dere observerer skal registreres på individnivå i Ingris. Flere av defektene er inkludert i avlsmålet. Det er viktig at rapporteringen er riktig slik at vi kan avle for færre defekter og kan følge med på utviklingen!

Inntransport av råner til test i påsken

Inntransporten av råner til test går som normalt i påsken.

Merking av råner

Ved mottak av råner på Delta er mange av rånene merket med individnummer i begge ørene. Dette skaper noen utfordringer fordi testrånene må merkes med tagnummer ved innsett. Av tekniske hensyn er vi avhengig av å sette i tagnummeret i venstre øre. **Vi oppfordrer derfor alle om å sette øremerket/merkene i høyre øre på rånene.**

Ny Breeding Program Manager, BPM

I Topigs Norsvin er markedene delt inn i regioner og land. Hver slik region har sin BPM. I Norge er det Torunn Aasmundstad som er BPM. Hun skal etter hvert over i eksportrelaterte oppgaver. Ny BPM for Norge etter Torunn blir i løpet av våren/sommeren Ellen Maud Langmoen Olsen.

BPM sine oppgaver er innafor koordinering av avlstiltakene. Overvåking av dataflyt fra besetninger til databasene i Topigs Norsvin-systemene. Implementering/utvikling av nye registreringsverktøy (ToNo mm). Utvikling av verktøy som Breeding Web. Bidra til digitaliseringen av Norsvin/Topigs Norsvin (for eksempel RFID). BPM deltar i Topigs Norsvin sitt BPM-forum og fungerer som et av flere bindeledd som letter kommunikasjonen mellom Norsvin og Topigs Norsvin. Den norske BPM er tilknyttet avlsavdelingen i Norsvin.

Bestillingsfrister i påsken 2020

- Siste dag for postforsendelse før påske blir tirsdag 7. april (framme onsdag 8. april)
- Vi får sendt post 2. påskedag, framme tirsdag 14. april
- Budbilene fra Norsvin, går onsdag før skjærtorsdag og påskeaften (lørdag), men IKKE 2. påskedag
- Fra depotene (Stavanger og Skatval) er det alltid budbil når depotet har åpent
- Depotet på Skatval har åpent onsdag før skjærtorsdag

	8. april onsdag	9. april Skjærtorsdag	10. april Langfredag	11. april Påskeaften	12. april 1. påskedag	13. april 2. påskedag
Sæduttak	JA	NEI	NEI	JA	NEI	JA
Norsvin-senteret 62 51 01 02	09.00 budbil !! 09.00 buss IKKE POST	Stengt	Stengt	09.00 budbil 09.00 Nordfjordekspresen 0900 Utlevering Felleskjøpet Sælid kl 1300	Stengt	Ikke budbil! 0900 Utlevering Felleskjøpet Sælid kl 1300 1000 POST!
Stavanger 51 91 98 60	09.15 eierins 09.45	Stengt	Stengt	09.15 eierins 09.45	Stengt	09.15 eierins 09.45
Skatval 74 82 26 40	OBS! Åpent 09.00	Stengt	Stengt	09.00	Stengt	09.00